

Skötselplan för naturreservatet Vathaanvaara

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2020-06-24 om bildande av naturreservatet Vathaanvaara.

Innehållsförteckning

1	Allmänt.....	1
2	Prioriterade bevarandevärden	1
3	Mål och åtgärder.....	2
3.1	Naturmiljövärden.....	2
3.2	Kulturmiljövärden	3
3.3	Anläggningar och information.....	3
3.4	Tillfartsvägar	3
4	Sammanfattning av skötselåtgärder.....	4
5	Källhänvisning.....	4
6	Bilagor.....	4

1 Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Vathaanvaara**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Skötseln ska även bidra till att bibehålla gynnsam bevarandestatus för ingående naturtyper och arter inom ramen för Natura 2000. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Det finns inga av länsstyrelsen kända anläggningar i reservatet och inga anläggningar planeras heller.

Hela naturreservatet ägs av Naturvårdsverket.

2 Prioriterade bevarandevärden

Reservatets prioriterade bevarandevärden är den urskogsartade skogen och de värdefulla våtmarkerna med dess stora biologiska mångfald. Sumpskogarna i området är speciella till karaktären genom den rikliga järnockraförekomsten och bildar ett mycket skyddsvärt landskap tillsammans med rika myrar och urskogsartade tallskogar. I området påträffas många ovanliga och hotade arter knutna till lång skogskontinuitet.

3 Mål och åtgärder

3.1 Naturmiljövärden

9010 Taiga

Området utgörs till största delen av mer eller mindre urskogsartad värdekärna med höga naturvärden kopplade till lång skogskontinuitet. I norra delen av reservatet ligger ett cirka 15 hektar stort bestånd med cirka 60-årig talldominerad skog som ingår i reservatet av arronderingsskäl (Bilaga B). Hela reservatet bör lämnas för fri utveckling på grund av områdets höga naturvärden kopplade till lång skogskontinuitet.

Områdets skogar har präglats av återkommande bränder. Trots att skogarna är gamla och urskogsartade och har ett stort inslag av död ved bör spontant uppkomna bränder så långt det är möjligt få löpa fritt. Området är så pass stort att en brand i en del av området skulle ge stor naturvårdsnytta trots att den döda veden och många gamla träd sannolikt skulle brinna upp i delar av brandområdet. Vid eventuellt släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas. Däremot planeras ingen naturvårdsbränning inom reservatet i dagsläget. Eftersom nästan hela området utgörs av urskogsartad värdekärna bedöms en naturvårdsbränning ge större naturvårdsnytta inom reservat med delvis lägre naturvärden.

Reservatets våtmarker håller höga naturvärden enligt länsstyrelsens våtmarksinventering. Sjöarna och vattendragen är biflöden till Torne älv och klassade som värdefulla vatten. I samband med länsstyrelsens skogliga naturvärdesinventering i området gjordes ingen dock ingen riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Målsättningen är att främmande arter (t ex contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet. Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska.
- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.

3.2 Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser. För att undvika skador på fornlämningar eller kulturmiljövärden ska samråd ske med länsstyrelsens antikvarier inför planerade skötselåtgärder.

3.3 Anläggningar och information

Vathaanvaara är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

I området saknas markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte heller behövs några. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida samt i appen "Norrbottens naturkarta".

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.

Skötselåtgärder

- Information om reservatet läggs ut på länsstyrelsens hemsida samt i appen "Norrbottens naturkarta".

3.4 Tillfartsvägar

Reservatets södra delar går att nå via skogsbilvägar från sydost (Bilaga B). Länsstyrelsen har ingen kännedom om eventuella bommar eller vägnas skick. Väghållare för skogsbilvägarna som går in i reservatet är Fastighetsverket. Vid beslutstillfället pågår en lantmäteriförrättning i området som kommer att reglera länsstyrelsens tillgång till vägarna för förvaltare och besökare.

För skogsbilvägarna på allmänningens marker väster om reservatet finns inget avtal förbi naturreservatet Pauranki.

Länsstyrelsen bör följa besöksutvecklingen i reservatet och utvärdera vilket behov som finns av vägförbindelse till naturreservatet, utöver länsstyrelsens egna behov vid tillsyn och skötselåtgärder.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

4 Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2030
3.1	Naturmiljövården	
	Borttagande av främmande arter	Vid behov
3.3	Information och anläggningar	
	Information om reservatet läggs ut på hemsidan och i appen	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
3.4	Tillfartsvägar	
	Vägens status kontrolleras	Vid övrig tillsyn av reservatet

5 Källhänvisning

Länsstyrelsen -03, -10

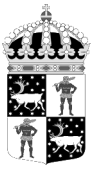
Data från fältinventering

Naturvårdsverket, 2004

Rapport 5345 Skyddsvärda statliga skogar –
Norra Norrbottens län

6 Bilagor

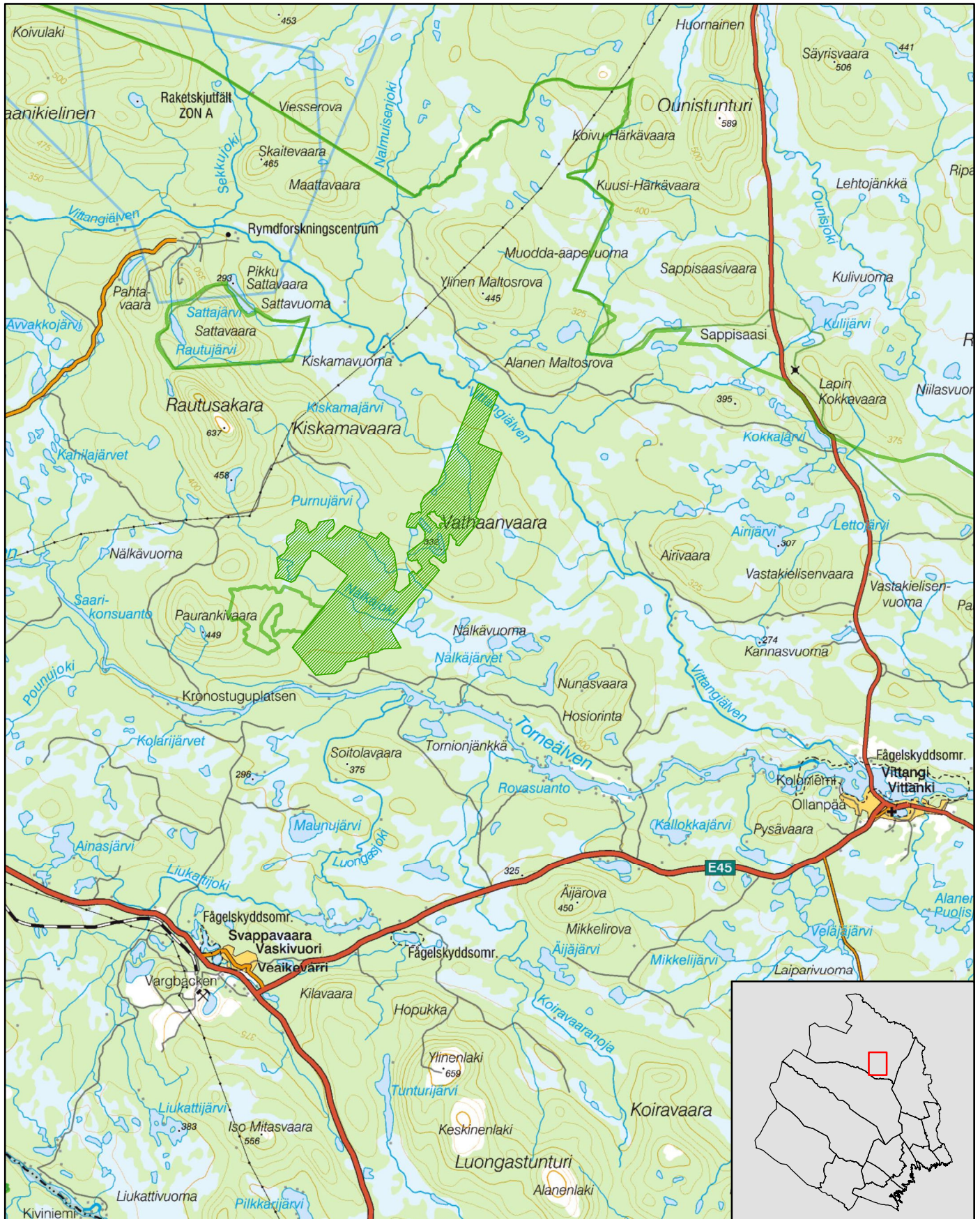
- A. Översiktskarta
- B. Skoglig naturvärdesklassning

Naturreservatet Vathaanovaara

Kiruna kommun

Skala 1:200 000

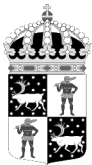
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga naturreservat

0 2 4 6 8 10 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-566-2014

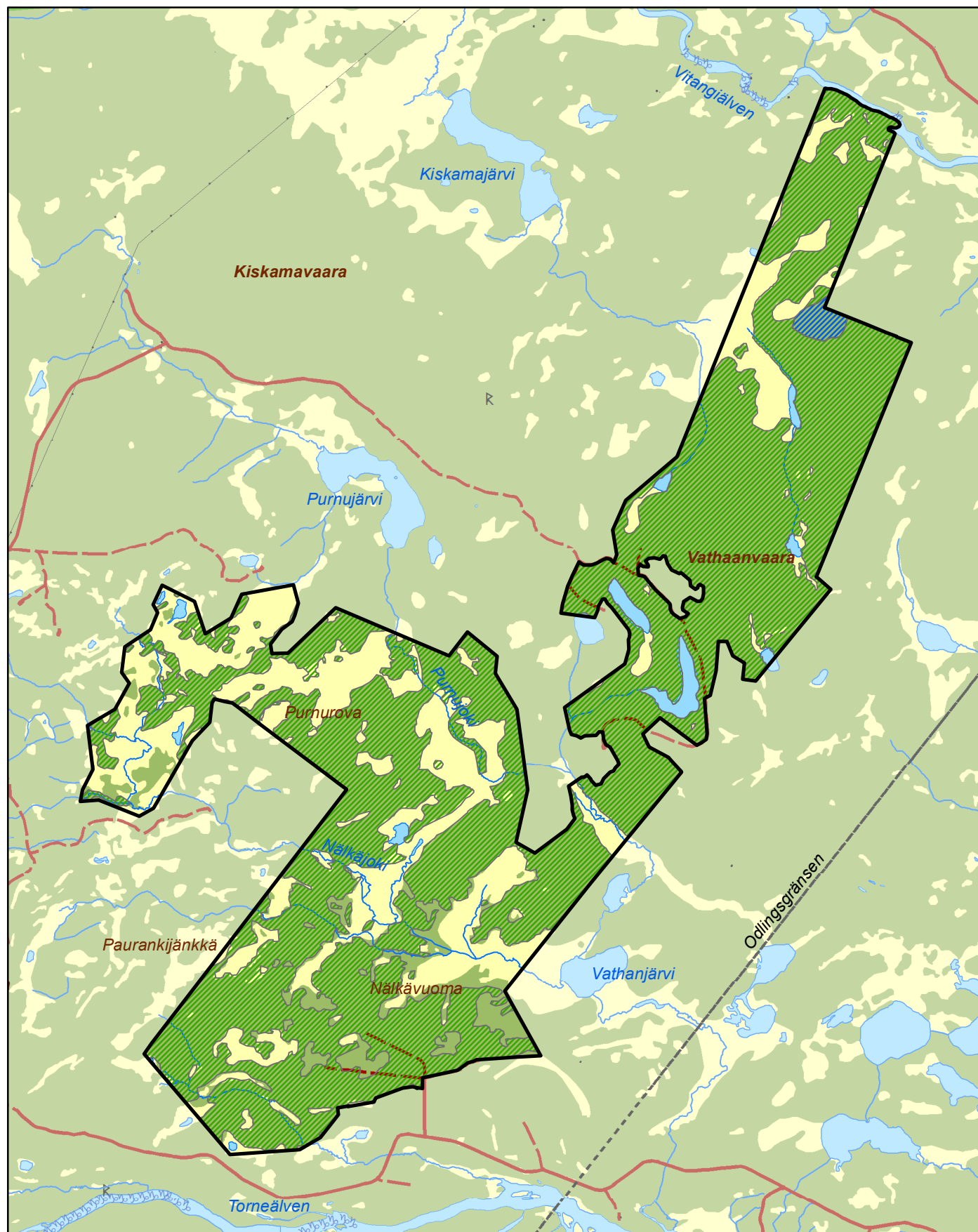
NVR ID 2044068

Bilaga B

Naturreservatet Vathaanvaara

Skoglig naturvärdesklassning

Skala 1:55 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Värdekärna
- Arronderingsmark

0 1 2 3 Kilometer

